

Enskild motion

Motion till riksdagen 2015/16:41

av Jonas Jacobsson Gjörtler och Thomas Finnborg (båda M)

Möjligheter till utökad kameraövervakning i vissa områden

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om utökade möjligheter till kameraövervakning i vissa områden och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om förkortade handläggningstider vid tillståndsgivning för kameraövervakning och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Sedan den 1 juli 2013 gäller en ny lag för kameraövervakning i offentliga miljöer. Enligt lagen ska allmän kameraövervakning ske med tillbörlig hänsyn till enskildas personliga integritet. Utgångspunkten är att kameraövervakning alltid innebär ett intrång i de övervakades personliga integritet och för att tillstånd ska beviljas får intrånget inte vara kränkande.

För att kameraövervakningen inte ska anses vara kränkande måste ändamålet med och behovet av åtgärden väga tyngre än de övervakades intresse av skydd för den personliga integriteten. För tillåtelse att kameraövervaka en allmän plats krävs därmed starka skäl för att intrånget i den privata sfären ska vara motiverat.

Lagen om allmän kameraövervakning är rimlig i sak. Kameraövervakningen av offentliga miljöer får aldrig användas som en standardåtgärd och ska inte ersätta andra insatser. I praktiken leder dock avvägning mellan skyddet av den personliga integriteten och behovet av övervakningen till komplicerade bedömningar, som i vissa fall får ett tveksamt utfall.

Vid bedömningen av behovet av kameraövervakning ska ett flertal faktorer beaktas. I förhållande till tidigare lagstiftning är lagen om allmän kameraövervakning tänkt att vara mindre restriktiv när ändamålet är att förebygga brott och förhindra olyckor.

Ett smidigare förfarande är särskilt angeläget då personrelaterade våldsbrott såsom rån och våldtäkter ökar. Även en i hela landet växande problematik med skadegörelse och anlagda bränder på exempelvis skolor understryker behovet av utökad övervakning i vissa fall.

Domar i länsrätter, kammarrätter och Regeringsrätten visar dock på att tillstånd om kameraövervakning i brottsförebyggande syfte ofta avvisas med motiveringen att polisen bör kunna uppfylla övervakningens avsikt. Men i utsatta miljöer, såsom i parker, där vi vill att människor ska kunna passera och känna sig trygga, kan rimligtvis inte polisen stå positionerad dygnet alla timmar.

Lagstiftningens goda intentioner verkar således tyvärr ofta inte uppfyllas i den praktiska hanteringen av dessa frågor.

Det finns därmed anledning att se över utökade möjligheter till kameraövervakning i vissa utsatta områden med dokumenterat hög brottslighet och där ändamålet är att skapa en tryggare miljö. Det är också angeläget att handläggningstiderna för dessa ärenden avsevärt kortas, för att möjliggöra snabba insatser när så krävs.

Signalerna från riksdag och regering till de olika instanser som hanterar dessa frågor måste vara mycket tydliga; det ska vara enklare att få tillstånd och hanteringen av tillståndsgivningen måste gå snabbare.

Jonas Jacobsson Gjörtler (M)

Thomas Finnborg (M)